

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan
Markusskolens børnehave
Januar 2021

markusskolens
BØRNEHAVE

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har haft stor fokus på hjernens udvikling, som vi har haft på som fagligt fordybelsesemne til personale-møder. Vi har ønsket at få en større viden om hjernens udvikling og hjernens spilleregler for derigennem bedre at kunne forstå børns handlemønstre og strategier samt støtte dem i at udvikle nye handlemønstre og strategier der, hvor det er hensigtsmæssigt. Personalegruppen har læst bøgerne *Hjernesmart børn* og *Hjernesmart pædagogik*, vi har haft emnet på til pædagogisk dag med besøg af foredragsholder Johny Gammelgaard, vi har afholdt forældremøde om emnet, og vi har været til foredrag med Anette Prehn, som er forfatteren bag bøgerne.

Vi har desuden haft stor fokus på udarbejdelsen af den styrkede pædagogiske læreplan, hvor vi har fordybet os i og drøftet det fælles pædagogiske grundlag og de 6 læreplanstemaer.

Vi har haft fokus på *Børn i udsatte positioner*, hvor vi har haft emnet inklusion på til pædagogisk dag. Vi har udarbejdet en beskrivelse af, hvordan vi arbejder med inklusion, og hvordan vi kan inddrage forældrene i at skabe et inkluderende fællesskab.

Vi har også haft fokus på vores daglige rutiner som fx garderobe og toiletbesøg.

Vi har de seneste måneder haft særligt fokus på vores pædagogiske læringsmiljø på legepladsen

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi er i vores pædagogiske dagligdag meget reflekterende, og i personalegruppen bruger vi hinanden til fælles sparring, refleksion og vurdering af egen og andres praksis. Vi vurderer løbende vores børnemiljø og reflekterer over, hvorvidt det fungerer optimalt – det kan være ift. hvordan vi indretter børnehaven, hvordan vores rutiner fungerer, børnenes mulighed for tilgang til kreative materialer, spil, bøger mm.

Den formelle evaluering har vi fokus på ved, at vi har et fast punkt på til samtlige personalemøder, hvor vi evaluerer vores fælles indsatser, tiltag og arrangementer den seneste måned. Personalet evaluerer derudover til stuemøder ved brug af smitte-model. I januar måned evaluerer vi vores arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan det seneste år.

Vi benytter os af smitte-modellen, dansk pædagogisk udviklingsbeskrivelse (Dpu), Tras og TrasMo som redskaber til at analysere og evaluere indsatser omkring enkelte børn. Vi benytter os desuden af Dcum's børnemiljøtermometer til vurdering af børnenes oplevelse af børnehavens fysiske, psykiske og æstetiske miljø.

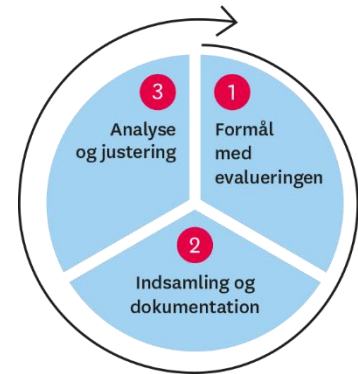
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Når vi planlægger arrangementer, temaer, pædagogiske indsatser mm. udarbejdes der smitte-modeller med udgangspunkt i vores styrkede pædagogiske læreplan.

I efteråret 2020 arbejdede vi til vores personalemøder med *Evaluering af pædagogisk praksis* ved at tage udgangspunkt i udgangspunkt i materialet fra EVA – Danmarks evalueringsinstitut.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Trin 1 i evalueringen:

Vi har lavet evaluering af pædagogisk praksis med udgangspunkt i læringsmiljøet på legepladsen. Formålet med evalueringen, som vi gennemførte i efteråret 2020, var at undersøge, hvorfor vi oplevede manglende fordybelse blandt drengene fra den ældste børnegruppe på legepladsen, særligt i tidsrummet 12.00-14.00. Vi er bevidste om, at det kan være udtryk for et sundhedstegn, der viser, at børnene er ved at være mættede af børnehavelivet og er klar til at komme videre i skole. Vi ønskede at undersøge, hvad vi kan ændre i børnehaven for at skabe et mere optimalt læringsmiljø, der understøtter fordybelse også for de ældste børn den sidste tid, de er i børnehaven.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Trin 2 i evalueringen:

I den konkrete evaluering af pædagogisk praksis valgte vi at lave observationer på legepladsen i tidsrummet 12.00-14.00. Den samlede personalegruppe skulle observere, hvordan drengegruppens leg fungerede, hvad de var optaget af mm. Vi valgte også at bruge ekstra personaleressourcer på det, hvor en pædagog udelukkende skulle koncentrere sig om at observere og iagttage gruppen.

Vi arbejdede samtidig med inddragelse af børnenes perspektiver. Dette gjorde vi ved, at vi interviewede børnene omkring deres oplevelse af børnehaven. Vi spurgte dem konkret: "Hvad kan du godt lide at lave på legepladsen?" Og "Hvad kan du allerbedst lide at lave/lege i børnehaven?" Vores mål med dette var at undersøge, hvorvidt vi kunne overføre nogle af drengenes svar til uderummet på legepladsen.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Trin 3 i evalueringen, første del:

I vores analyse af vores indsamlede dokumentation blev vi bevidste om, at mange af de ældste drenge i børnehaven søger udfordringer på legepladsen. De klatrer fx højere og højere op på klatretårnet.

Vi observerede, at vores store sansegyngende ofte er årsag til vild leg og eksklusion blandt de ældste børn.

Selvom vi oplever, at den ældste gruppe drenge ofte kan have konflikter og svært ved fordybelse på legepladsen, ser vi også at de godt kan lege fordybet i længere tid, dog bedst i mindre grupper.

Det er svært for personalet på legepladsen at observere, hvad der er gået forud, når der opstår en konflikt på legepladsen.

De nye indkøbte byggeklodser er gode at skabe fordybelse omkring, men det kræver, at området skærmes af, så legen ikke ødelægges af cykler mm.

De nye indkøbte pilehytter fungerer godt til fordybelsesleg, men mest blandt de yngste børn. Vi oplever, at de ældste drenge bruger pilehytterne til at klatre på. Det kræver, at personalet på legepladsen skal passe på, at hytterne ikke bliver ødelagte.

Gravehaven på legepladsen fungerer godt. Det er godt, at børnene nu kan blive henvist til et område, hvor de kan og må grave, alt det de vil. Det er samtidig afskærmet, hvilket skaber bedre mulighed for fordybelse.

Det fungerer godt, at de ældste børn må bruge pudrummet indenfor i middagsstunden. Der er færre børn på legepladsen, hvilket øger fordybelsesmulighederne udenfor. Det er godt med visuelt overblik for børnene i forhold til hvem der er i pudrummet hvornår.

Hele dette år bærer præg af, at corona har påvirket dagligdagen i børnehaven. Børnene har været meget stueopdelte, og legepladsen har i perioder været opdelt i mindre sektioner.

Vi vurderede i vores analyse, at det pædagogiske læringsmiljøes tilrettelæggelse har stor betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. Når og hvis børnene ikke oplever fordybelse, går de glip af det store udviklingspotentiale, der ligger i selve fordybelsen og det at være optaget af noget igennem længere tid.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Trin 3 i evalueringen, anden del:

Vores justering af rammerne på legepladsen har allerede været til stor gavn og har øget fordybelsen blandt børnene. Vi vil fortsat ændre på rammerne med henblik på, at der skabes endnu flere områder med mulighed for fordybelse.

Vi vil male fodboldbanen op ved dobbeltlågen og lave det til cykelfrit område. En del børn vil gerne spille fodbold, men det bliver ødelagt af, at der kommer børn løbende og cyklende ind på banen.

Vi vil flytte vores udekøkken til et sted, hvor den vil blive brugt mere. Vi håber derved, at udekøkkenet kan være med til at skabe rollelege med fordybelse.

Vi vil hvert år i vintermånederne tilstræbe at have ekstra timer på legepladsen i tidsrummet 12.00-14.00. Vi oplever, at de ældste børn i den sidste tid af børnehavelivet har behov for større udfordringer. Ved at have ekstra personale på, vil det bedre kunne tilgodeses.

Vi vil forsøge at skabe endnu flere udfordrende legemuligheder.

Vi vil indkøbe klatregreb til gavlen.

Vi vil, særligt med den ældste gruppe, tage på flere ture væk fra legepladsen – også i middagsstunden.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrene inddrages til forældrerådsmøder og bestyrelsesmøder, hvor den styrkede pædagogiske læreplan og evalueringen heraf drøftes.

Forældrerådet inddrages desuden løbende i særlige indsatser, emner, temaer og arrangementer i børnehaven, hvor de er med til at evaluere med henblik på at høre, hvordan oplevelsen har været fra et forældreperspektiv.

Til forældrerådsmøder drøftes det, hvordan forældrenes generelle oplevelse af børnehaven er, og hvilke tiltag der set fra et forældreperspektiv kan være relevante at overveje.

Til forældrerådsmøderne præsenteres forældrene for nye pædagogiske, personalemæssige eller praktiske tiltag, der indføres i børnehaven. Dette er altid med henblik på at få forældrenes perspektiv med.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi har en målsætning om fremadrettet at øge vores fokus på digital dannelse, da vi mener det er et område der bør få mere opmærksomhed i vores institution. Vi ønsker at præsentere børnene for børnevenlige digitale medier og redskaber, som kan udvide både børnenes og pædagogerens digitale viden.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi oplever os som værende en reflekterende og undersøgende daginstitution med fokus på hver dag at leve op til vores motto ”*Et godt sted at være, et godt sted at lege og lære...*” Vi ønsker for det enkelte barn og dets familie, at det må opleves sådan, og at barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse altid er i centrum for vores pædagogiske indsats. Vi har på denne baggrund altid haft fokus på, hvordan vi skaber et pædagogisk læringsmiljø, der tilgodeser det enkelte barn på den bedst mulige måde. Det kræver en kontinuerlig refleksion og evaluering af pædagogisk praksis.

Vi arbejder meget målrettet ud fra vores pædagogiske læreplan, som danner rammer for det pædagogiske arbejde i børnehaven, og evaluerer løbende vores indsatser omkring emner og temaer.

Brugen af materialet *Evaluering af pædagogisk praksis* fra EVA – Danmarks evalueringsinstitut, har bidraget til en mere analytisk måde at evaluere på.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Den styrkede pædagogiske læreplan skulle efter lovkrav være færdig og implementeret i juli 2020. Grundet corona er fristen blevet forlænget. Det betyder, at udarbejdelsen og implementeringen af vores styrkede pædagogiske læreplan først for nylig er afsluttet, og vi ser derfor ikke på nuværende tidspunkt noget

behov for at ændre i den. Vi vil dog under evalueringen være opmærksomme på fremover at indtænke analysemodellen "*Evaluering af pædagogisk praksis*" fra EVA.

Som beskrevet ovenfor har det forudgående år i børnehaven været præget af corona, og børnehaven har været pålagt forskellige restriktioner, som har haft betydning for vores muligheder for at bruge vores fysiske rammer, måden at arbejde pædagogisk på samt det sociale fællesskab i børnehaven.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC